इस्मा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
इस्मा रजस्थल, गुल्मी
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

इस्मा गाउँपालिका
कुमाल लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०८२

इस्मा गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

इस्मारजस्थल, गुल्मी

इस्मा गाउँपालिका

कुमाल लक्षित कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८२

प्रस्तावना

इस्मा गाउँपालिकाभित्रका आदिवासी जनजातिहरु मध्येको एउटा मुख्य जाति कुमाल जाति रहेको छ । इस्मा गाउँपालिकाको कूल जनसंख्याको करिब एक तिहाई जनसंख्या कुमाल जातिले ओगटेको छ । कुमाल जाति आदिवासी जनजाति भएतापनि यिनीहरुको आफ्नो छुट्टै भाषा भने नभएतापनि कला, संस्कृति भने छुट्टै रहेको पाइन्छ । यिनीहरुको शैक्षिक र आर्थिक अवस्था अन्य जनजाति र दलितहरुको भन्दा पनि कमजोर रहेको छ । यसैले इस्मा गाउँपालिकाभित्रका सम्पूर्ण कुमाल जातिको संरक्षण र समृद्धिको लागि स्थानीय सरकारले पहल कदमी लिन अपरिहार्य रहेको छ । समग्र सामाजिक क्षेत्रमै पछाडि पारिएका विपन्न कुमाल जातिको लागि लक्षित कार्यक्रमको माध्यमबाट सीप, क्षमता र दक्षता अभिवृद्धि गर्न तथा कुमाल जातिको सामाजिक, आर्थिक विकास गर्दै उनीहरुको हित प्रवर्द्धन गर्नको लागि आवश्यक कानुनी व्यवस्था गर्नु वाञ्छनीय भएकोले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ र इस्मा गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि ऐन २०७५ को दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गाउँपालिकाले कुमाल लक्षित कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०८२ तयार गरी लागू गरेको छ ।

परिच्छेद १
संक्षिप्त नाम, प्रारम्भ र परिभाषा

१. **संक्षिप्त नाम** : यो कार्यविधिको नाम **"इस्मा गाउँपालिका, कुमाल लक्षित कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८२"** रहेको छ ।

२. **प्रारम्भ** : यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

३. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अन्य अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा-

(१) "कार्यविधि" भन्नाले "इस्मा गाउँपालिका, कुमाल लक्षित कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०८२" लाई सम्झनुपर्दछ ।

(२) "वडा समिति" भन्नाले वडा अध्यक्षको अध्यक्षतामा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ बमोजिम गठित वडा समितिलाई सम्झनुपर्दछ ।

(३) "गाउँपालिका" भन्नाले इस्मा गाउँपालिकालाई सम्झनुपर्दछ ।

(४) "कार्यपालिका" भन्नाले इस्मा गाउँपालिकाको गाउँकार्यपलिकालाई सम्झनुपर्दछ ।

(५) "अध्यक्ष" भन्नाले इस्मा गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनु पर्दछ ।

६) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले इस्मा गाउँपालिकाको "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत"सम्झनु पर्दछ ।

७) "गैह्रसरकारी संस्था" भन्नाले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैह्रसरकारी संस्थालाई सम्झनुपर्दछ ।

इस्मा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
इस्मा रजस्थल, गुल्मी
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

परिच्छेद ३
विविध

८. सहयोग र समन्वयमा काम गर्नुपर्ने :

(१) उपभोक्ता समितिले गाउँपालिकाको सामाजिक विकास शाखासँगको समन्वयमा काम गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपभोक्ता समितिको काममा सहयोग र समन्वय गर्नु सामाजिक विकास शाखाको कर्तव्य हुनेछ ।

(३) यस कार्यविधि बमोजिम उपभोक्ता समितिले गर्ने काममा कार्यपालिका, वडा समिति र गाउँपालिकाभित्र रहेका कार्यालयहरुले आवश्यक सहयोग र समन्वय गर्नुपर्नेछ ।

९. प्रचलित कानुन बमोजिम हुने :

यस कार्यविधिमा उल्लेख भएको विषयमा यसै कार्यविधि बमोजिम र यसमा उल्लेख नभएको विषयमा प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।

१०. संशोधन :

गाउँ कार्यपालिकाले यस कार्यविधिको कुनै परिच्छेद वा दफा वा उपदफा वा कुनै अंशमा थपघट, हेरफेर वा संशोधन गर्न सक्नेछ ।

११. बाधा अडकाउ फुकाउन र व्याख्या गर्न सक्ने :

कार्यपालिकाले यस कार्यविधिको कार्यान्वयनको क्रममा थप व्याख्या गर्न वा बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।

१२. बचाऊ :

यस कार्यविधिको उद्देश्य तथा विषयक्षेत्रमा प्रचलित कानुन बमोजिम यसअघि भएका कार्यहरु यसै कार्यविधि बमोजिम भएको मानिनेछ ।

भगत सिंह खड्का
अध्यक्ष

इस्मा गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
इस्मा रजस्थल, गुल्मी
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

परिच्छेद २

कार्यान्वयन र व्यवस्थापन

४. कार्यक्रम छनौट :

(१) कार्यान्वयन गरिने कार्यक्रम वा आयोजना गाउँ सभाबाट स्वीकृत भएको हुनुपर्नेछ ।

(२) गाउँ कार्यपालिकाले कुमाल लक्षित कार्यक्रमबाट क्षमता विकास, तालिम, आर्थिक सहायता, जिन्सी सहायता, छात्रवृत्ति लगायतका शीर्षकमा स्वीकृत बजेट बाँडफाँट गर्न सक्नेछ ।

३) गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत कार्यक्रम सञ्चालन विधि दफा ५ बमोजिम हुनेछ ।

५. कार्यक्रम कार्यान्वयन :

(१) कुमाल जातिमा पर्ने ब्यक्ति/समूह/संगठनले आफूलाई आवश्यक परेका आवश्यकता/कार्यक्रमहरु गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा माग गर्न सक्नेछन् ।

(२) आर्थिक सहायता, जिन्सी सहायता, छात्रवृत्ति लगायतका कार्यक्रमहरुका बारेमा गाउँ कार्यपालिकाको निर्णयानुसार गरिनेछ ।

३) क्षमता विकास लगायतका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनका लागि कुमाल समुदायमा सञ्चालित युवा क्लब, समूह वा सङ्गठित संघसंस्थाहरु मार्फत कार्यालयले सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

उपर्युक्त बमोजिमका कार्यक्रमहरु संचालन गर्दा कार्यालयले सात (७) दिनको समय दिई सूचना आह्वान गरी पर्न आएका प्रस्तावहरुमध्येबाट कार्यपालिका बैठकबाट छनौट भएका प्रस्तावकहरुसँग सम्झौता गरी कार्यान्वयन गर्नेछ ।

६. उपभोक्ता समिति गठन गर्न सक्ने :

(१) कार्यालयले गर्नुपर्ने काम कारवाही सुचारुरुपले गर्नको लागि आवश्यकता अनुसार उपभोक्ता समिति गठन गर्न सक्नेछ ।

७. अनुगमन र मूल्यांकन :

(१) उपभोक्ता समिति मार्फत् सञ्चालन भइरहेका कार्यक्रमहरुको अनुगमन गाउँपालिका स्तरीय अनुगमन समितिका पदाधिकारीहरुबाट हुनेछ ।

(२) गाउँपालिकाको अनुगमन तथा मूल्यांकन समितिको काममा सहयोग गर्नु उपभोक्ता समितिको कर्तव्य हुनेछ ।

भगत सिंह खड्का
अध्यक्ष